N°. 3555.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 14 JANUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

De *mise en scène* van het groot spektakel is te Parijs voortreffelijk bewerkt, en, zoo men wil, is bereids de *ouverture* met groot succes van bewogene en ontstelde gemoederen afgespeeld; maar het drama-zelf schijnt nog niet gansch rijp voor de uitvoering. Het gebeurt meermalen, wanneer een stuk ten tooneele zal worden gevoerd, dat, op het laatste oogenblik, als de rollen verdeeld en de repetitiën afgeloopen zijn, zich gebreken verraden, die, hoezeer vroeger aan de aandacht ontsnapt, eene omwerking van het geheel noodzakelijk maken. Iets dergelijks kan ook wel plaats hebben bij het vreeselijk drama, dat te Parijs bereid wordt. Wij vermoeden dit, omdat het treurspel, zoo als het thans is opgezet, twee zwakke zijden heeft. 1°. Het heeft geen grondslag en 't hangt derhalve in de lucht. 2°. Ten gevolge daarvan is het bijna onmogelijk het drama binnen zekere palen te houden en zal dit rollen aanbrengen en akteurs op het tooneel roepen, die daar niet verlangd worden. Over een en ander één woord tot toelichting.

Op welken grond kan men het treurspel van één oorlog tegen Oostenrijk beginnen? Dat is waarlijk voor ons een raadsel. Wij hebben schier alles gelezen wat de verbolgene Fransche, Russische en Piëmonteesche pers tegen Oostenrijk aanvoert. Talloos zijn de grieven, die tegen Oostenrijk worden opgestapeld; maar als men ze allen bij elkander neemt en ze tot éene massa te zamen voegt, dan is daarin zelfs geen verschoonbaar voorwendsel tot een *casus belli* te vinden. Er zijn honderd kleine zaken, die wrevel wekken, omdat Oostenrijk in de Oostersche zaken eene andere opinie dan Rusland en Frankrijk aankleeft. Maar het zal toch wel aan eene mogendheid vrijstaan om eene eigene opinie te hebben, zoo lang die opinie niet overgaat in feiten, die óf de traktaten óf den vrede schenden. Het zou eene schromelijke tyrannie zijn, als de eene mogendheid kon worden gedwongen te denken als de andere, zelfs wanneer, gelijk hier het geval is, de belangen van de eene mogendheid regtstreeks in strijd zijn met die der andere. Het verschil, waarvan hier spraak is, betreft het Oosten en Italië. Ten aanzien van het Oosten zijn er op dit oogenblik bepaaldelijk twee zaken aanhangig. In de eerste plaats de opstand in Servië, die één aan Oostenrijk toegenegen vorst verworpen heeft om een ander te kiezen, die vreemd is aan den Oostenrijkschen invloed. Die omwenteling vindt belangstelling te Parijs en te St.-Petersburg, juist omdat zij tegen Oostenrijk gerigt is. En nu zal men van Oostenrijk vorderen dat het daaraan onverschillig blijft! Maar, zegt men, men heeft te Weenen bevel gegeven, om in Servië gewapenderhand tusschen beide te treden, als de hulp door Turkije of den afgezetten prins mogt worden ingeroepen. Het schijnt dat al de verbondene mogendheden dit in strijd achten met het traktaat van Parijs. In zoo verre zou Oostenrijk in zijn onregt zijn. Maar dewijl dan toch in allen geval geen enkel soldaat op Serviës grondgebied den voet heeft gezet, en er geen gevaar meer is, dat hij er den voet zetten zal, zoo blijft er niets over dan de spekulatieve vraag: wat is de eigenlijke zin van de traktaten te dien aanzien? Maar dat is eene quæstie van diplomatieke onderhandeling, niet van oorlog. In de tweede plaats komt de vrije vaart op den Donau, door de traktaten gewaarborgd. Het valt niet te betwijfelen, dat men in Oostenrijk al doet wat mogelijk is om die vrije vaart te belemmeren, zelfs te weeren, of althans te verdagen. Maar dewijl deze aangelegenheid door de diplomatie is aangehouden tot een punt van nadere onderhandeling; hoe kan het dan, vóór dat die onderhandelingen zullen zijn afgeloopen, een *casus belli* zijn? En ziedaar de twee punten, die in de Oostersche geschillen noemenswaard zijn. Al het overige bestaat in kleinigheden, waarin Oostenrijk, in overeenstemming met Engeland, andere neigingen verraadt dan die te Parijs en te St.-Petersburg gewild zijn. Maar hoe is het mogelijk daarover oorlog te voeren, zonder dat men tot beginsel aanneemt, dat alle volken hunne politiek hebben in te rigten naar de wenschen van Frankrijk en Rusland?

Dewijl wij derhalve niets in het Oosten vinden; zoo moeten wij ons tot Italië wenden. Wat is er dat daar door de schuld van Oostenrijk tot den oorlog aanleiding geeft? In Lombardije niets hoegenaamd. Wij weten niet, dat daar aan Oostenrijk door de traktaten pligten zijn opgelegd, die onvervuld zijn gebleven. Ook hebben Frankrijk of Engeland, of Rusland, voor zoo ver 't bekend is, ten aanzien van 't Lombardiesch goevernement geene wenken gegeven. Wel is dat geschied ten aanzien van de Kerkelijke Staten en het koningrijk Napels; maar Oostenrijk was daartegen met Pruissen, middelerwijl Rusland zich onthield. Dat werd toen zoo weinig kwalijk genomen, dat men ten spijt daarvan den luid geroemden vrede van Parijs sloot. En het zou nu een *casus belli* zijn? Het is te ongerijmd om er bij stil te staan. Wat blijft er dan over? Dat Lombardije onrustig is, de bevolkingen ontevreden zijn en eene revolutie in aantogt is. Italië is een eeuwigdurend struikelblok voor de rust in Europa, zoo heet het; die zaak moet éens en voor altijd geregeld worden. Italië moet vrij worden. Wij gelooven, dat dit alles is, wat er van gezegd wordt in de pers. Maar kan ook de diplomatie zoo spreken? Immers neen; want dan zou zij zich onmiddellijk plaatsen buiten de traktaten, die Lombardije met Venetië aan Oostenrijk hebben toegevoegd, gelijk zij onder anderen Genua aan Sardinië, en de Rijn-provinciën aan Pruissen hebben geschonken. En indien Frankrijk zich tegen Oostenrijk buiten het bestaand Europeesch staatsregt plaatst, kunnen de mogendheden op het vasteland daarbij onverschillig blijven?

Wat is er intusschen van den toestand in Lombardije? Laat ons de waarheid zeggen. De Italianen haten de Duitschers; daar zit het eenig euvel. Want het Oostenrijksch goevernement is anders in Italië zoo kwaad niet. Het is het best ingerigte van Italië en veel beter dan dat van Turijn, waar men zich letterlijk aan den grond heeft gewerkt, en zonder oorlog of revolutie bijna niet meer voort kan. De haat tegen de Duitschers, voortdurend gevoed door de trawanten van Mazzini, maakt dat de bevolkingen ligtelijk tot oppozitie worden verleid. Nu heeft men in Piëmont onder het oog van het goevernement, en met medewerking van hooggeplaatste ambtenaren, stelselmatig alles in het werk gesteld, wat menschelijkerwijze te verrigten was, om de gemoederen in Lombardije tot opstand voor te bereiden. Dat duurt nu al eenige jaren, en met zoo weinig terughoudendheid, dat indien iemand in Europa het regt heeft van een *casus belli* te spreken, het zeker Oostenrijk is tegen Sardinië. Maar te Weenen, waar men de Piëmonteezen niet vreest, heeft men de oogen gesloten en laten begaan uit ontzag voor Frankrijk en Engeland. In den laatsten tijd zijn die pogingen tot opzetting der gemoederen zoo zeer verdubbeld en verhoogd, dat er een blijkbaar beroep tot opstand plaats heeft, nu niet slechts van de zijde van Sardiniërs, maar insgelijks van Russen en Franschen. Is het onder zulke omstandigheden wonder, dat de Italianen gisten? En geeft dat regt, om Italië steeds een struikelblok voor de rust in Europa te noemen? Maar wat is Sardinië dan, het zoogenaamd populair goevernement, dat niet anders is dan een broeinest van revolutie? Wat is Frankrijk, dat sinds meer dan eene halve eeuw herhaaldelijk gansch Europa in rep en roer heeft gezet, en nog morgen weer door den val van Napoleon de wereld kan beroeren? Wie is minder vast gezeten dan Keizer Napoleon, die een man van den dag is, door het zwaard regeert, en zeer zeker hevige vijandschappen tegen zich heeft? Geeft dat aan de mogendheden regt om tegen Frankrijk zamen te spannen, om voor geene middelen, zelfs voor geene revolutie stil te staan, onder voorwendsel, dat Frankrijk een struikelblok is voor de rust van Europa, die eens en voor altijd moet worden opgeruimd?

Hoe wij den toestand nemen of wenden, wij zien geen grond waarop men den oorlog tegen Oostenrijk kan aanvangen, zonder dat die grond in hoogere mate regt geeft tot oorlog tegen Sardinië en Frankrijk-zelf.

Van dáár het bedroevend verschijnsel, dat een goevernement, als het Fransche, hetwelk de revolutie in eigen boezem met geweld onderdrukt, voortdurend het zwaard, het kanon, de verbanning en de kerkers in gereedheid moet hebben, om meester te blijven van het land, niet slechts aan een ander land het voorbeeld geeft, dat het de gemoederen niet weet te bevredigen, maar tevens tot de ontvlamming dier gemoederen olie in het vuur werpt.

Dewijl men geen reden heeft tot oorlog, wacht men op eene gelegenheid, en die gelegenheid zal eene revolutie zijn, die men helpt in het leven roepen? Ziedaar de moraliteit van de krizis, waarin wij leven, eene moraliteit, die te Londen, te Berlijn en in gansch Duitschland weinig geschikt is om sympathiën te winnen. En voeg daar nu nog bij, dat, als men door middel van een revolutie in Italië komt tot een nationaliteitsoorlog, zulks niet kan geschieden zonder de traktaten te verscheuren, en het bestaand Europeesch statenstelsel af te breken. Kunnen de mogendheden in Europa dat verdragen? Hoe! Rusland zou het Europeesch staten-evenwigt niet ongewroken hebben mogen bedreigen, met zich Moldavië toe te eigenen; en men zal in de Middellandsche zee Lombardijë en Venetië aan Oostenrijk ontnemen, om ze misschien onder de magt en zeker onder den invloed van Frankrijk te plaatsen! En dat zou geen inbreuk maken op het Europeesch evenwigt!

Men kan zich daaromtrent te Parijs geene illuziën maken. En het is daarom, dat men daar er op bedacht moet zijn, dat er wel eenige rollen in het drama kunnen invallen en akteurs optreden, die aan den afloop van het treurspel eene andere rigting zouden kunnen geven, dan die men beoogt en behoeft. Dit zullen wij in een volgend Nommer aantoonen.

Men verzoekt ons eene plaats voor het volgende:

De *Amsterdamsche Courant* van heden vestigt onze aandacht op een in dat blad ingezonden artikel, strekkende om den heer Mr. J. van Lennep aan te bevelen, ter vervulling der nieuwe plaats in de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Wij moeten erkennen, dat bewust stuk van eene allezins bevoegde hand afkomstig is, en voegen er bij, dat het zelfs op ons eenigen indruk heeft gemaakt. Twee opmerkingen houde men echter ten goede, 1°. komt de *Amsterdamsche Courant*, op haar standpunt, die kandidatuur wenschelijk voor, omdat van al de leden der Tweede Kamer, die voor Amsterdam zitting hebben, slechts één Amsterdammer is — zal men niet afkeuren, dat op ons standpunt de kandidatuur van een Roomsch-Katholiek wenschelijk voorkomt, omdat van al de leden der Tweede Kamer die voor Amsterdam zitting hebben geen enkel Katholiek — wel een Israeliet — is, en 2°. indien het tot het wezen van den konstitutioneelen regeringsvorm behoort, hetgeen wij betwijfelen — dat geene beslissing worde genomen in het publiek belang, zonder voorafgaande naauwgezette overweging der bijzondere belangen — dit geen aanbeveling voor dien kandidaat kan zijn om de eenvoudige reden dat bij de koterie-geest, welke geheel ons vaderland, doch bijzonder Amsterdam bezielt, de keuze van den zoon van David Jakob van Lennep tegenwoordig min verkieslijk schijnt.

Wij vestigen — zonder iets van de verdienste van Mr. J. van Lennep te willen afdingen — op onze beurt de aandacht van de *Amsterdamsche Courant* op een man, die een sieraad mag worden genoemd van de Amsterdamschen balie. Zoo iemand vervult hij de roeping van advokaat, welke bestaat niet om processen te maken, maar om processen te voorkomen. Wij doelen op Mr. G. J. de Martini, die aan de Hoogeschool te Leiden zijne studiën zoowel in de letteren als in de regten met den hoogsten lof heeft volbragt, sedert 34 jaar hier is gevestigd en wien niemand onafhankelijkheid van pozitie en zelfstandigheid van karakter zal ontzeggen. Gelijk zijne gematigdheid en bezadigdheid boven alle bedenking verheven zijn, is 's mans helder doorzigt, praktische zin en veelomvattende kennis aan geen twijfel onderhevig.

Indien de geëerde inzender van het artikel in de

Amsterdamsche Courant derhalve waarheid spreekt wanneer hij zegt — dat van partijen gelukkig geen sprake behoeft zijn — vertrouwen wij dat de kiezers onpartijdig handelende, hunne stem zullen uitbrengen op Mr. *G. J. de Martini*.

Ook de nijverheid zet zich in beweging, om van den Koning de intrekking te vragen van het noodlottig besluit, waarbij het Oost-Indiesch goevernement 16 havens opent.

Ziehier het adres, dat de fabriekanten van Enschedé aan den Koning hebben opgezonden:

„De ondergeteekenden, allen fabriekanten, gevestigd en wonende te Enschedé, geven aan Uwe Majesteit met gepasten eerbied te kennen, dat zij hebben kennis genomen van een adres, door velen der eerste handelshuizen te Amsterdam en te Rotterdam aan Uwe Majesteit ingediend, waarbij ten ernstigsten wordt aangedrongen op de intrekking van een besluit, genomen door Z. Exc. den heere goeverneur-generaal van Neêrlandsch Oost-Indiën, waarbij verscheidene havens op Java, Sumatra en Borneo worden opengesteld voor den in- en uitvoerhandel, welk besluit is geplaatst in de *Staats-Courant* van 29 Julij 1858.

„Overtuigd van de hoogst gevaarlijke strekking van genoemd besluit en van de doodende inwerking, welke de uitvoering van hetzelve op de industrie in het algemeen en speciaal op hunne industrie zal hebben, achten zij zich verpligt hunne adhaesie aan bedoeld adres te kennen te geven en eerbiedig, doch ten ernstigsten bij Uwe Majesteit aan te dringen op het doen intrekken van bovengenoemd besluit.

„*Enschedé*, 16 Januarij 1859. „'t Welk doende,

„J. Stroink en Zonen, van Heek & C°., L. ten Cate, Gd. Jannink en Zonen, Blijdenstein & C°., A. Jannink & C°., G. Cromhoff, Gebr. van Heek, J. F. Scholten, N. G. ter Kuile, Jordaan, J. Stenvers, E. Elderink, J. W. Melster, E. ter Kuile en Zonen, J. ter Kuile Lenker, Jannink en ter Kuile, J. Riesink en Zoonen, Bd. Blijdenstein, E. Melster."

Ten gevolge van het onderzoek door de speciale kommissie van inspektie over het militair onderwijs in het begin der maand Dec. ll. ingesteld nopens den geest, welke onder de kon. mil. akademie te Breda heerscht, is door den goeverneur van gemelde inrigting de navolgende dagorder uitgevaardigd:

Kadetten! Onlangs hebben door uwe insurbordinatie en de verkeerde rigting van uw eergevoel, wederom ergerlijke ongeregeldheden plaats gegrepen, ten gevolge waarvan verscheidene uwer zwaar gestraft, in hunne loopbaan voor een geruimen tijd gestuit, of van de akademie geheel verwijderd hebben moeten worden, terwijl bovendien nagenoeg een geheel studiejaar van vakantie verstoken zal blijven.

Maar niet dat studiejaar alleen heeft schuld, hoezeer hier de handlangers en uitvoerders van het kwaad. Gij, kadetten der hoogste studiejaren, gij, vooral zijt daaraan schuldig! Dwingt gij die jongeren niet, — gij, die binnen korten tijd den officiersrang hoopt te erlangen, — dwingt gij hen niet tot het kwaad? Laat gij hen geene belofte afleggen van verzet, van insubordinatie en van lafhartige mishandelingen? En wat behelst die belofte? Om na kwaad gepleegd te hebben door halstarrige ontkenning der waarheid, door misleiding uwer meerderen, elkander te helpen, onder bedreiging van, anders handelende, te worden afgeranseld; — dit immers is het eervolle woord uwer zoogenaamde statuten!

Aanstaande officieren, die spreken van elkander af te ranselen, jongelingen, die zich later als officiers zullen ontmoeten, en tijdens de montering reeds door hen werd gedragen, de hand op elkaâr hebben gelegd! Schaamt u, Nederlandsche kadetten, en hoopt, dat eenmaal officiers geworden, men de vernederende striemen, niet meer zal kunnen ontdekken, die u onteeren. Wilt gij u de achting van het leger en van uwe landgenooten waardig maken, — laat af van die onwaardige handelingen, — laat, als iets laag en verfoeijelijks, dezen druk, die dwingelandij over elkander geheel varen, en reikt daarentegen elkander nu reeds de kameraadschappelijke hand, die gij als officier elkander zoo gaarne zult reiken, mits er geene herinnering van oneer in gegrift zij!

Na u dien welmeenenden raad, als een vaderlijk vriend gegeven te hebben, moet ik u ook op de gevolgen wijzen, waaraan hij onvermijdelijk, onherroepelijk blootstaat wie aan die welwillende vermaning geen gehoor geven.

Door Z. Exc. den minister van oorlog zijn bepalingen en bestraffingen vastgesteld (waarbij hij het zoogenaamd uitgroenen te keer gaat en welke wij overslaan. De dagorde besluit aldus:)

Ten einde hier wel verstaan te worden, zij hierbij gevoegd, dat onder het bovenstaande ook zijn begrepen al die dwaze en laffe verbodsbepalingen, welke het eene studiejaar zich tot dusverre heeft veroorloofd, het andere op te leggen, als daar zijn: het niet op het wals letje loopen, dezen of genen trap of korridor niet te mogen gebruiken, op de slaapzalen al of niet te mogen loopen, de zooveelste kolom van de uitspanningszaal niet voorbij te gaan, des avonds in de eetzaal niet te mogen rondloopen, enz. enz. alle welke even eigendunkelijke of onkameraadschappelijke verbodspunten, zoowel als de meer kwaad bevattende, worden gesloten met de onbeschaafde, ieder militair onwaardige bedreiging: „*die deze punten overtreedt, wordt door alle overige kadets van hoogere jaren afgeranseld*.

Kadets der konink. milit. akademie! Gij hebt hier te kiezen tusschen een eervol en vereerend bestaan, toekomstige Nederlandsche officieren waardig, of het vooruitzigt, zelven den staf over uwe loopbaan te breken.

Bij beschikking van den 12dezer heeft de minister van Binnenlandsche Zaken bepaald, dat de verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het kiesdistrikt Tilburg, welke moet plaats hebben wegens de benoeming van den heer mr. C. C. A. Beens tot kantonregter te Breda, zal geschieden op Dingsdag den 8^n^ Febr. aanstaande. Indien er eene herstemming noodig mogt zijn, zal deze op Dingsdag den 22^n^ Febr. aanstaanden gehouden worden.

Men leest in de te Madrid verschijnende *Epoca*: De oudste der vreemde diplomaten te Madrid is de achtenswaardige baron de Grovestins, van wien wij vermelden, daar het inderdaad zeer zeldzaam is, dat een ambtenaar van zijn rang 27 jaren dienstijd, met onderscheiding en onafgebroken, in hetzelfde land doorbrengt. Den 1^n^ Jan. 1832 bood de baron de Grovestins zijne geloofsbrieven als zaakgelastigde voor Nederland aan; hij werd vervolgens minister-rezident en later buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister der Koningen Willem I, II en III, bij HH. KK. MM. Ferdinand VII en Koningin Isabella II. Hij heeft dien ten gevolge met den 1^n^ dezer maand 27 jaren in zijne achtenswaardige en teedere betrekking doorgebragt, en is de deken van het korps diplomatiek te Madrid.

De laatst overgebleven schilderstukken en kunstwerken van de zoo beroemde galerij van wijlen Z. M. Koning Willem II zullen eerstdaags onder de hooge erfgenamen van dien vorst verdeeld worden.

Z. M. heeft benoemd: tot ontv. der dir. bel. en acc. te Appingadam, J. J. Gatsonides.

's GRAVENHAGE, 12 Jan. De minister van Binnenl. Zaken heeft heden namiddag in een bijzonder gehoor ontvangen den heer Brouwer-Hogendorp, die zich met de zaak der spoorwegen zoo hier te lande als elders, zoo zeer bezig houdt. Die heer was dezer dagen van België alhier teruggekeerd.

— Naar men verneemt zal van wege het gemeentebestuur den 19^n^ Febr. aanst., ter gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning, eene luisterrijke illuminatie worden ontstoken. Zijn wij wel onderrigt, dan moet ook bij de volkszangschool alhier het voornemen bestaan Z. M. op dien avond eene serenade aan HD. paleis te brengen.

— Met leedwezen vernemen wij, dat Z. K. H. de Prins van Oranje eenigzins ongesteld is. H. M. de Koningin heeft HD. heden morgen een bezoek gebragt.

DELFT, 12 Jan. Wij kunnen met genoegen vermelden, dat de Eerw. Pater Redemptorist Schaap, op Dingsdag den 18^n^ Januarij des avonds ten 6 ure, in de kerk van den H. Joseph te Delft, eene liefdadigheidspreek zal houden, ten behoeve der gezinnen, bezocht door de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo.

— Naar wij vernemen zal overmorgen de zaak van van Vlissingen tegen den Staat (duitenplaatjes), bij den Hoogen Raad der Nederlanden worden geroijeerd van de rol.

OLDENZAAL, 10 Jan. Onder meer andere nuttige inrigtingen, die in den jongsten tijd in het Katholieke Oldenzaal zijn tot stand gekomen, onder de industrieëlen die zich daar hebben gevestigd, verdient ook bijzondere vermelding de orgelmaker van den heer Elberink.

Deze een Maghie meester in dat vak, doch die door gelukkig geslaagde blijken van bekwaamheid, reeds de vuurproef heeft doorgestaan, heeft deze stad gekozen tot uitoefening van zijn bedrijf, waartoe hij voorloopig eene zeer eigenaardige werkplaats heeft gevonden boven de gewelven van het oudste gedeelte der grijze Plechelmi-kerk, waar nog voor weinige jaren de leerzalen werden aangetroffen van het thans vernieuwde gymnasium.

Na reeds onderscheidene orgels vernieuwd of hersteld te hebben, vervaardigde hij voor weinig tijds een geheel nieuw orgel voor de gemeente Rossum, een orgel dat algemeene voldoening gaf, waarom dan ook, zoo wij vertrouwen, *de Tijd*, altijd gereed het schoone en goede aan te moedigen, een klein plaatsje zal over hebben om meerdere bekendheid te geven aan een man, die verdient aangemoedigd te worden op de baan, welke hij eervol betreedt.

Te dien einde zenden wij der Redactie ter plaatsing de volgende getuigenis van een gunstig bekenden talentvollen organist:

„Door het kerkbestuur der R. K. kerk te Rossum uitgenoodigd, het door den heer Elberink, Mr. Orgelmaker te Oldenzaal, gebouwde orgel te examineren, verrigtte ik deze taak den 23^n^ December 1858, en mogt ik als rezultaat gaarne het volgend getuigschrift daarvan geven.

„Dit orgel is namelijk uit zeer solide, schoone materialen met zeer veel kennis en naauwgezetheid bewerkt. Alle verbeteringen van lateren tijd zijn aangebragt, en getuigen dat de heer Elberink geheel op de hoogte der tegenwoordige bouwkunst staat.

„Een zeer praktiesch ingerigt reservoir, dat door twee gemakkelijk te handteren schipbalgen gevuld wordt, geeft aan het werk overvloedig wind van 31 graden sterkte. Hoofd en verdere kanalen, als ook de beide manuaal-windladen en de pedaal-lade zijn goed berekend en met juistheid afgewerkt, daarbij onbekrompen, ruim en van het beste allooi.

„De hoofdventielen, van cederhout bewerkt en driedubbel beleerd, zijn op de nieuwste wijze zoo ingerigt dat zij kunnen uit en ingehaald worden.

„Alle proeven met de klaviatuur, gaven het reeds bevredigend rezultaat, dat de aanspraak precies, de kracht aanhoudend, gelijkblijvend, en volstrekt geen fouten in de windlade aanwezig zijn. Uitmuntend, zoo als bij geen orgel in onze streken, zijn de mechaniek; — alles hecht en sterk door eigen vinding, zonder het minste gedruisch werkende, — met nog andere verbeterde inrigtingen aangebragt. Het pijpwerk is niet minder schoon bewerkt en zoo opgesteld, dat men aan alle zijden er bij kan komen. Het geheele werk vol majesteit en waardig van toon, geheel berekend voor het gebouw, en voor een orgel van 16 stemmen, waarvan er twee tot het pedaal behooren, is zeer krachtig. De tonatie aller stemmen is goed, die van velen munt uit. Mijn oordeel kan dus niet anders zijn dan de uitvoering van het geheel is zeer goed, en in de onderdeelen uitmuntend. Daarom zullen alle kenners, die dit werk met mij in oogenschouw nemen (waartoe de heer Elberink gaarne van dienst zal zijn) daarin moeten overeenstemmen, dat in deze omstreken geen orgel zoo praktiesch en schoon bewerkt is als dit.

„Met den wensch dat het kerkbestuur goede zorg moge dragen voor het onderhoud van dit werk; dat andere gemeentens spoedig dit voorbeeld mogen volgen, en hunne orgels (die helaas in verschillende kerken deerlijk in verval zijn) mogen laten herstellen of nieuwe aanschaffen; en dat dan vooral de heer Elberink, wiens eerste werk, elke kenner voldoen zal, zoo hier als elders bijzonder daarbij in aanmerking moge komen, dit wenscht van ganscher harte.

„B. H. CRAMER.

„Organist en Muziekmeester te Delden."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Jan. De twee politieke feiten, dat der troonrede van Victor Emmanuel en dat der bevestiging der tijding van prins Lodewijk Napoleons huwelijk met de dochter van dien vorst, welke te gelijker tijd ter beurze bekend werden, hebben eene sterke daling ten gevolge gehad. Hoewel de troonrede wel niet geheel van een aard was om tot die daling aanleiding te geven, daar de woorden *eerbied voor de traktaten*, gepaard aan deze: *geregtigheid en vrijheid* de strekking dezer laatste grootelijks moesten verzachten, zegt men echter, dat die rede ondanks haren ingewikkelden vorm te Turijn den diepsten indruk heeft gemaakt en 's Konings houding en stem een vastheid en geestkracht verrieden, welke om zoo te spreken die woorden onderschrapten, welke eene koncessie aan wijze en invloedrijke raadgevingen te kennen gaven.

Middelerwijl houdt de bevestiging van prins Napoleons huwelijk zoowel staatkundige als financieele mannen ernstig bezig. Te dier zake is een geestig woord in omloop van een van de zaken verwijderd staatsman. Hij zou namelijk gezegd hebben. „Deze echt is geene familie-verbindtenis, maar een *of- en defensief verbond*."

Het artikel in de *Patrie* voorkomende, „waarin beweerd wordt, dat Frankrijk in geenen deele aan de revolutionnaire bewegingen in Italië eenigen bijstand zal leenen, is, naar men zegt, opgesteld geworden in overleg met de aanzienlijkste fransche politieke en financieele mannen. Tot dat artikel heeft vooral aanleiding gegeven het jongste manifest van Mazzini, 't welk al de partijen der revolutie in Italië het hoofd heeft doen opheffen en nu in 1859 zoo als in 1848 tegen Piëmont gerigt is.

De *Patrie*, de *Constitutionnel* en de *Pays*, welke bladen de eigendom zijn van kapitalisten en industriëelen, zijn in hunne taal zeer vredelievend, terwijl de *Siècle* en de *Presse*, integendeel, nopens de Italiaansche zaken een meer en meer vijandige taal tegen Oostenrijk voeren. De aanraking, waarin de redakteuren van beide laatstgenoemde bladen met het *Palais*

Royal zijn, en prins Napoleons invloed vestigen de aandacht op de artikelen die er in voorkomen.

— De beurs gaf gisteren eene duidelijke manifestatie tegen de plannen van een oorlog in Italië. Immers reeds bij den aanvang ontstond er een groot verschil tusschen den koers der $3^{o}/_{o}$ van den vorigen dag en de openingskoers van dezen, welk verschil eindelijk het hooge cijfer van fr. 2,10c bereikte.

Aan de artikelen in den *Moniteur* en de zoo vredelievende van sommige half-officieële bladen wordt niet meer gedacht; de vrees voor oorlog heeft de overhand verkregen en de gemoederen zijn zoo verontrust, dat het *Journal des Débats* er toe overgaat alle pogingen aan te wenden, om voor 't behoud van den vrede te pleiten. Het is wel niet bepaald dat een uitbarsting aanstaande is en dat wijze maatregelen de rampen des oorlogs niet zouden kunnen keeren, immers te dien aanzien heeft men voor 't oogenblik een gevaar bezworen, namelijk dat van een opstand, die plotseling in Lombardije uitbrekende, ontijdig Piëmont, ja zelfs Frankrijk door terugwerking zou kunnen meeslepen. Altans al de berigten, uit Milaan ontvangen, bevestigen dat in die stad rust heerscht, sedert een soort van wachtwoord de pogingen tot een opstand tot de aanstaande lente schijnt verdaagd te hebben. Oostenrijk laat zich evenwel, en te regt, niet in slaap wiegen en neemt voorzorgsmaatregelen op groote schaal, zonder zich te storen aan de gissingen, welke het oprukken zijner legers kan veroorzaken.

— Gisteren was het gerucht te Parijs in omloop dat de heer von Buol zijn ontslag had aangeboden, waarin de Keizer van Oostenrijk bewilligd had, en wel op aandrang van zekere personaadjes, die den wensch hadden te kennen gegeven, dat de diplomatische betrekkingen met het Oostenrijksche kabinet van meer vrederlievenden aard mogten zijn. Aan dit gerucht wordt overigens getwijfeld, want er was gisteren nog niets van bekend bij de vreemde gezantschappen.

— Te Hâvre zijn elf zusters van liefde tot de orde van den H. Vincentius van Paulo behoorende, scheep gegaan naar Rio Janeiro.

— Het goevernement heeft in Engeland een hengst doen koopen voor 112,000 franken, bestemd voor de stoeterij te Parijs. Het paard behoort aan zes eigenaars en schijnt bij aandeelen aan deze verkocht te zijn.

— Het gisteren gemelde, nopens de verandering van straf door den Koning van Napels aan een en zeventig politieke misdadigers gegeven, wordt bevestigd. Poërzo en Settembrini behooren tot degenen, wier gevangenisstraf in verbanning is veranderd.

ENGELAND.

LONDEN, 11 Jan. De *Times* laakt de troonrede van den Koning van Sardinië en de eerzucht van Piëmont, welk land niets kan uitrigten buiten Frankrijk, dat ook niets vermag zonder Rusland, 'twelk niet genegen tot handelen is. Zoo als reeds gezegd is, moet Engeland eenvoudig den strijd gadeslaan.

— Luidens een korrespondentie zou er een verandering van denkbeelden zijn ontstaan ter zake eener medewerking van Frankrijk met Piëmont en men een middel op het oog hebben om, wat ook ten gunste van Italië moge gedaan worden, dit niet ten voordeele van een niet-Italiaansche mogendheid te doen uitvallen. Men zou het Engelsche goevernement ten aanzien zoowel van sommige voorstellen, als nopens de gevolgen eener zekere politieke gedragslijn meer reden tot gerustheid geven. Als men opregt voor de zaak uitkomt, waartoe men thans schijnt te willen overgaan, dan is alles mogelijk, vooral wanneer men niet gezind is Engeland te isoleeren, dat bereidvaardig is om alles aan te hooren en te onderzoeken, niet alleen met onpartijdigheid, maar ook met welwillendheid.

Hoezeer in de dagbladen van alle kleur de duidelijke strekking zigtbaar is, om alle denkbeeld aan een aanstaanden oorlog te verwijderen, en ingeval die mogt ontstaan elke deelname van Engeland daaraan te ontraden, schijnt het kabinet-Derby toch niet volkomen van de mogelijkheid overtuigd om de politiek te volgen, welke men het aanwijst. Men zegt, dat het angstig den toestand gadeslaat.

— In een onzer bladen leest men, dat de zoogenaamde kroup, die zoovele offers eischt radikaal kan genezen worden door het inademen van de uitwaseming der kalk, welke tot het reinigen van het gas wordt gebezigd. Te Preston moet dit eenvoudige middel reeds bij ondervinding doeltreffend zijn bevonden.

— Zoo als bekend is, hield zich Keizer Napoleon III in het jaar 1830 in de Vereenigde Staten op. In de „Gazette" van Nieuw-York van den 7^n Junij 1830 vindt men vermeld: „Hardlooperij!" Voor eenige dagen behelsden de publieke bladen eene bekendmaking, volgens welke de bekende mons. Louis Napoleon, die voor korten tijd uit Frankrijk was aangekomen, ter zake eener weddingschap van 1000 dollars in den korten tijd van 140 op elkander volgende minuten een afstand van 18 mijlen te voet wilde afleggen. De heer Napoleon hield gisteren in den Vauxhall-tuin in de bowery voor een talrijk publiek zijne hardlooperij. Hij begon klokslag 4 uur, en hij liep in eenen kring, die volgens de meting van den stads-architect Ewen 820 voet omtrek, had; hij had dus in het geheel 115 omloopen en 720 voet af te leggen. Hij liep eerst den laatsten afstand, waarna hij den geheelen kring in gelijke tijdruimte aflegde; maar reeds bij den zestigsten omloop bleef hij naar den tijd achter, en het had den schijn, dat hij zijne taak niet zou volvoeren. Een gedeelte zijner aanhangers werd angstig en raadde hem, zijne weddingschap in te trekken, maar hij wees dit voorstel hardnekkig af en zette zijn loop, die steeds moeijelijker werd, voort. Toen hij nog weder vijf omloopen had gedaan, begon hij te tuimelen en zou gevallen zijn, als zijne kameraden hem niet in hunne armen opgevangen hadden. Hij was geheel uitgeput en werd bijna bewusteloos uit de baan gedragen en lag uren lang schijnbaar dood op het bed. De door te loopen uitgestrektheid bedroeg 10½ mijl min 80 voet, daarop had hij 97 minuten doorgebragt.

— Uit Bombay wordt geschreven dd. 9 December jl. dat de schrik dien de naam van Tantia Toopee verspreidt, zoo groot is, dat het de lieden die op het veld werken naar de steden doet terugkeeren, wanneer, hetzij gegrond of niet gegrond, zijne nadering wordt aangekondigd. Zijn verschijning op de grenzen van Dekan en Kandeuch heeft den handel in katoen en granen afgebroken, welke tusschen die steden en Bombay gedreven wordt. Zijn laatste inval in Guzerate heeft veel angst te Baroda, Brooch en Surate verwekt.

— Een depêche van Trinitybay, dd. 21 jl. meldt, dat er zeer duidelijke seinen van Valentia door den transatlantischen kabel zijn ontvangen. Hoewel er sedert Zaturdag geen verstaanbaar sein was ontvangen meende men evenwel in een den naam van Henley te kunnen ontcijferen, 't geen hoop geeft aan hen, die nog aan een goede uitkomst gelooven.

— Te Haddonfield in New Yersey is een versteend kruipend gedierte gevonden, dat veel gelijkenis heeft met den Iguanadon-Mantelli, eenige jaren geleden in Engeland ontdekt. De versteening is vijf en twintig voet lang en acht hoog; men heeft ze naar Philadelphia gezonden, waar ze de aandacht der natuurkundigen in hooge mate wekt.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 10 Jan. Men verneemt, dat verdere verzendingen van troepen naar Italië geschorst en de spoorweg-administratiën aangeschreven zijn, dat zij vooreerst geen bijzondere treinen in gereedheid behoeven te houden. De regimenten, die bevel hadden ontvangen om op te rukken, behoeven zich voorloopig slechts marschvaardig te houden. Dit alles doet een vreedzame schikking vermoeden. Ook uit Milaan heeft men berigten ontvangen, dat de opgewondenheid grootelijks verzwakt is en Aartshertog Ferdinand Max door vele naamlooze brieven was uitgenoodigd Milaan niet te verlaten, maar zich onbezorgd aan de loyauteit der hem genegen bevolking toe te vertrouwen.

— De *Oest. Zeit.* noemt de Parijsche dagbladen „bedrukt-vloeipapier-fabrieken." Het blad houdt een oorlog bijna voor onmogelijk. en zegt: „Een geldende reden voor Frankrijk om een oorlog te beginnen bestaat niet. In geen zijner vorderingen is Frankrijk gekwetst geworden, of in eeniger zijner belangen door ons benadeeld. Oostenrijk heeft bereids ten vorige jare uit liefde voor den vrede verscheidene koncessiën gedaan, die juist niet ten zijne voordeele waren. Frankrijk heeft over Oostenrijk niet te klagen. Dat Frankrijk thans tot een oorlog van beginselen in naam der volksvrijheid zou willen overgaan, zal wel niemand beweren, of hij moest in een krankzinnigen-gesticht te huis behooren of redakteur van een Piëmonteesche krant zijn."

— De hertog Maximiliaan heeft Milaan verlaten. Luidens een korrespondentie zeggen sommigen, dat hij niet zal terugkeeren, terwijl anderen het tegendeel beweeren. De gemoederen zijn nog in groote spanning, maar graaf Gualays genomen maatregelen zijn zoodanig dat een opstand onmogelijk is. Tegen de sigaren wordt door de bevolking immer krijg gevoerd, doch nu begint men ook de ronde hoeden te vervolgen, en evenzoo de krinoline, als een Oostenrijksch produkt. Alom hoort men van een aanstaande beweging spreken en men ontveinst niet dat men op Frankrijk rekent.

BERLIJN, 12 Januarij. Heden zijn de Kamers door den prins-regent geopend. In de troonrede betreurt de regent den voortdurend ziekelijken toestand des Konings, tevens de afgevaardigden uitnoodigende, om de Regering door hunne wijsheid en gehechtheid te ondersteunen op den weg, welken de prins-regent met het oog op Pruissens bestemming, roemvolle geschiedenis en vaderlandsche overleveringen betreden heeft. De prins-regent heeft besloten dien weg met vasten tred te bewandelen, tevens de regten des Konings onverzwakt daarbij handhavende. Betreffende den toestand des lands wordt gezegd, dat die bevredigend is en dat de Regering de noodige voorstellen zal doen tot voltooijing van het spoorweg-net. De bevolking der gevangenissen neemt af, een bewijs van toenemende moraliteit en van den heilzamen invloed der bestaande strafwetten. De regering hoopt daarin nog verder verbeteringen te brengen. De financieële toestand des lands is gunstig; niet alleen kan in de loopende dienst voorzien worden, maar ook in de toenemende verhooging van de traktementen der ombtenaren, alsmede in meer andere nieuwe of verhoogde behoeften in andere takken van administratie. Ik vertrouw dus, zegt de troonrede, op uwe bereidwillige toestemming tot verschillende uitgaven, welke ik tot instandhouding van de waardigheid der kroon, tot versterking van het leger, van de in hare opkomst zijnde marine en van eene voorspoedige ontwikkeling van het welzijn des vaderlands in alle rigtingen noodig acht. Gij zult uit het budget vernemen, wat ik onophoudelijk doe tot volmaking van ons leger, dat met onwrikbare trouw en gehechtheid, zoowel in oorlog als in vrede, Pruissens eer heeft weten te bewaren, en te verdedigen. In onze vredelievende betrekkingen tot het buitenland, is geene verandering gekomen en onze vriendschappelijke verhouding tot de groote mogendheden, is dezelfde gebleven. In vereeniging met de overige Duitsche bondsregeringen, waren de pogingen mijner regering voortdurend daarop gerigt, om aan de onder den Deenschen scepter staande Duitsche hertogdommen, eindelijk het volle genot van die regten te verzekeren, waarop zij volgens de bondswetten en de overeenkomsten tusschen den Duitschen bond en Denemarken alle aanspraak hebben. Toen ik voor de eerste maal als regent tot de vertegenwoordigers der volks sprak noodigde ik hen uit Pruissens banier te verheffen waarop geschreven staat: Koningschap door Gods genade, vasthouden aan wet en konstitutie, trouw des volks en van het leger, regtvaardigheid, waarheid, vertrouwen, godsvrucht. Welaan, help mij die banier op te steken. Volg mij, dan zal de oud Pruissische geest op de volgende geslachten overgaan, welke geest in den eenparigen, hoewel met weemoed gemengden kreet, zijne uitdrukking vindt: Leve de Koning!

— De Sardinische troonrede heeft hier, zooals te begrijpen is, niet veel gerustheid te weeg gebragt. De daarin voorkomende vermelding van de traktaten geraakt geheel in de schaduw bij de sombere voorstelling, welke van den politieken toestand gegeven wordt, en de duidelijke zinspelingen op de ernstige gebeurtenissen, die een nabijzijnde toekomst kunnen aanbrengen.

— Zeer vaderlandslievend is de stemming in Zuidwest-Duitschland tegenover de oorlogsbedreigingen van Frankrijk. Een aanval tegen Oostenrijk zou als een aanranding van de hartader van Duitschland worden beschouwd. Sedert de middelen van versnelde gemeenschap, die Zuid-Duitschland met Italië naauwer in aanraking hebben gebragt, heeft men een beter oordeel over den toestand aldaar kunnen vellen. Reizigers beweeren, dat Lombardije minstens even goed wordt beheerd als Sardinië, en oneindig beter dan de overige Italiaansche Staten. Men moge zeggen dat het Oostenrijksch bewind niet nationaal is, doch daarentegen moet in aanmerking worden genomen, dat behalve de steden, de plattelandbewoners er volkomen mede te vreden zijn.

ITALIE.

ROME, 1 Jan. Het *Giorn. di Roma* behelst het volgende: Op den nieuwsjaardag heeft Z. Exc. de generaal Goyon, opperbevelhebber van de Fransche divizie te Rome zich met groote plegtigheid, begeleid door al de officieren, naar het vatikaan begeven, om Z. H. zijne gelukwenschen aan te bieden. ZEx. gaf zijne blijdschap te kennen in eene toespraak tot den H. Vader gerigt, dat het hem vergund was ten derde male aan het hoofd zijner officieren Zijne Heiligheid de betuiging zijner hulde en trouw te mogen brengen, daaraan toevoegende, dat die gevoelens, welke ook die van zijnen Keizer waren, zijne officieren en soldaten eveneens bezielden.

Zijne Heiligheid heeft den generaal in 't Fransch geantwoord en dank gezegd voor de edele gevoelens in naam der officieren en soldaten ten aanzien Zijner Heiligheid door hem uitgedrukt.

BELGIE.

BRUSSEL, 12 Jan. In het *Journal van Charleroi* leest men:

Een bewoner der grenzen die met den exprestrein van drie ure uit Charleroi naar Erquelines wilde vertrekken kwam te laat aan het station, en jammerde bitterlijk over die teleurstelling. Doch eensklaps ontstond in hem een denkbeeld. Hij nadert een beambte en vraagt dezen: „Mijnheer, men heeft mij wel eens van den telegraaf gesproken, zou ik daarmede niet naar Erquelines kunnen vertrekken? Moest ik het dubbel betalen ik zou het gaarne doen, want ik moet te huis zijn op het Driekoningen-feest."

De beambte wees glimlagchend den dorpeling het telegraafbureau.

„Goeden dag, heeren," zeide hij binnengaande, ik heb den trein van Erquelines gemist en zou nu gaarne met den telegraaf vertrekken. Hoe veel kost dat?"

De telegrafisten hadden moeite hun lach te bedwingen, maar een hunner zeide ernstig.

„Neem uw gemak, mijn vriend, binnen vijf minuten vertrekt de telegraaf."

„Hoe lang zal ik onderweg zijn," is wederom de vraag.

„Drie minuten."

„Te drommel! dan zal ik er nog vóór den trein zijn. Maar hoe veel moet ik betalen?"

„Ge moet te Erquelines betalen."

Op hetzelfde oogenblik hoorde men het klinken van schellen in al de bureaux.

„'t Is het teeken van het vertrek, zegt de telegrafist. Neem plaats." — De man staat op en laat zich naar een kast geleiden, waarvan de deur open stond.

„Ga binnen, zegt men hem, 't is de waggon van den telegraaf, maar sluit de oogen, want de snelheid der rid zou uw doen duizelen en ge zoudt vallen."

De man bukt, gaat de kast binnen, zet er zich gehurkt in met zijn hoed tusschen de beenen, ontvangt nogmaals de aanbeveling van de oogen niet te openen, groet en zegt: „'t Is gelukkig dat de reis niet langer dan drie minuten duurt, want ik zit hier zeer ongemakkelijk."

Men sluit de deur en het klokkenspel begint op nieuw. „Men vertrekt," roept men den reiziger voor de gesloten deur toe. — Een half uur later werd de deur der kast geopend en een persoon, wien de man niet gezien had bij zijn vertrek roept: „Erquelines!"

„Mij dunkt," zei de reiziger, wiens beenen door zijne gehurkte houding stijf waren geworden, „dat ik langer dan drie minuten onderweg ben geweest. Waar moet ik betalen?"

Men had de gordijnen laten vallen en de man zag niets anders dan de telegraaftoestellen. Men antwoordde hem: „Aan de deur van het station." Nu verbeelde men zich de houding van den man, toen hij het station van Charleroi wederzag, in plaats van te Erquelines te zijn aangekomen; doch hij hield zich goed en verhaalde in de naburige koffijhuizen zijn grappig avontuur.

STADSNIEUWS.

237ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven). 3de Klasse, 7de Lijst. N°. 5089, 7986, 8154, 14565, 14895 en 15855 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Januarij.

BEVALLEN (10 Jan.): S. C. M. Brandt, geb. van Eeghen, D. — (11 Jan.): N. Heyman, geb. Heyman, D.

OVERLEDEN (7 Jan.): M. C. Cramer, geb. Smit, 39 j. — A. C. Lubbers, wed. B. van Marle, 70 j. — C. G. van Tright, wed. R. Toussaint, 71 j. — (8 Jan.): G. Smies, wed. H. Blickman, 71 j. — (1 Jan.): S. W. van Meeteren, 83 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 12 Jan.

Tarwe en Rogge bij kleinigheden onveranderd; verkocht van Tarwe: 133, 134 ℔ b. Poolsche *f* 335, 340; 127 ℔ nieuwe Vriessche *f* 225.

Van Rogge: 126 ℔ Pruissische *f* 198; 117, 119 ℔ Petersb. *f* 172, 176 118 ℔ dito *f* 172.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 77 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 44¼; Vliegend *f* 43¼ a 43, 1° Mei ek. *f* 42½ a ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31⅜; Vliegend *f* 30½; 1°. Maart ek. *f* 30½ a *f* ¼; April *f* 30¾ a ½; Mei *f* 31 a 30¾; Sept., Okt., Nov., Dec. *f* 31¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 35¼; Vliegend *f* 34.

SCHIEDAM, 11 Jan. Gerst. Verkocht: 132/2 ℔ Zweedsche *f* 173 kt. — Moutwijn *f* 12,75; Jenever *f* 18,25; Amst. Proef *f* 19,50 per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling *f* 1,10 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 13 Jan. Lion (st.), Londen.
HELVOET, 12 Jan. Garwood, Eagle, Ipswich.

UITGEZEILD:

TEXEL, 13 Jan. Tompkins, Canton, Savannah.
HELVOET, 12 Jan. Earl of Auckland (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Januarij, in lading naar:

Keulen.	J. Gutgemann, Cölln N°. 1.
Mannheim.	J. Polsen, Beurs van Rotterdam.
Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Dusseldorp.	G. Koene, Niederrhein N°. 10.
Duisburg.	J. D. Kenter, Jonge Arend.
Ludwigh., Mannh. en Heilbron.	Ingekamp, Vlijt en Hoop.

AMSTERDAM, 24 December, vertrokken naar:

Maintz.	J. Hammer, Mainz N°. 3.
Keulen.	Th. Wemmers, Cölln N°. 7.
Dusseldorp.	H. Hell, Johanna Maria.

Rijnhoogte. ARNHEM, 12 Januarij 9 p. 0 duim.
KEULEN, 12 „ 5 vt. 4 „

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Jan. België 2½ pc. 56.50p; 4½ pc. 96.75p; Metal. 73.75p; Nation. 75.50p; Spanje 1½ pc. 29.25p; 3 pc. 39.50g.

PARIJS, 12 Jan. Rente kont. 4½ pc. 95.—, op tijd 3 pc. 68.30; Credit mobilier 770; Fr.-Oost. Spoorw. 657; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. —; Rom. Leening —.

MADRID, 11 Jan. Spanje 3 pc. 42.20; 1½ pc. 30.85.

LONDEN, 12 Jan. Cons. 95⅝; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 19¼; 4½ pc. Peru 91; 3 pc. id. 73; 4½ pc. id. doll. bonds 77. Grenada uitgest. 5½; id. werkelijke 20¾; 5 pc. Venezuela 43; 2¼ pc. id. 17; 3 pc. Port. 45½; 3 pc. Spanje 43¼; 1½ pc. id. 29¼; Amortiz. 6⅛; Coupons 9½; 4½ pc. Russen 99¾; 5 pc. id. 112½; 2½ pc. Holland 65⅞; 4 pc. id. 101¼; Illinois Shares 68; id. 7 pc. Oblig. 81; Sardinië 86¼; Ecuador 16⅞.

WEENEN, 12 Jan. Met. 5 pc. 78.50; Nat. 81.—; Bank-Aktiën 930.—; Noord-Bahn akt. 166; Credit Anst. 210; O.-Fr. Spoorw. akt. 228; Lomb. Venetiaans. 94.—; Nieuwe 101.—; Wissel op Londen 3/m. 10.55; Goud 3; Zilver —.

BERLIJN, 12 Jan. Stieglitz 5de serie 103⅝; 6de id. 106⅛; Rusland 5 pc. 109½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅜; Diskonto 4.

HAMBURG, 12 Jan. Mexikanen 4⅜, Spanje 3 pc. 38; 1½ pc. 28, Rusland 5 pc. 106⅛, 4½ pc. —, Vereinsbank 97, Noord-Duits. bank 81½, Wissel op Londen 3/m. —.—; Amsterd. —.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 12 Jan. Metalliek 5 pc. 73½, Spanje 3 pc. 40⅛; 1½ pc. 29, Wissel op Londen 117½, Weenen [illegible], Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 3½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		12 JAN.	4½ n.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106 a		
Nederl. Bank	4 „			
Nederl., Werkel. Schuld a 2½ pCt.		63⅞	64¼	64¼
Dito Dito	3 „	76⅛	76½	76½
Dito Dito	4 „	97⅞	98	98
Amortisatie-Syndikaat	3½ „	93		
Aand. Handel-Maatsch.	„	141¼	141½	141⅜
Oost-Ind. Leening	4 „	97½		
Aand. Holl. Spoorweg		80		
Leening idem	4½ „			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „	100¼		
Maatschappij van Weld.	4 „			
België, Cert. Adm. B. Bk	2½ „			
Dito *Rothschild*	2½ „			
Frankrijk, Certifikaten	3 „			
Spanje, Obligatiën	1½ „	28½	29¼	29³⁄₁₆
Dito	3 „	44½	44⅝	
Dito Binnenlandsche	3 „	39³⁄₁₆	40	39¹³⁄₁₆
Amortisable Schuld		9½		
Bewijzen Coupon				
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*				
Portugal, Obligatiën	3 „	45¼	45⅞	45⅞
Dito 1856	3 „	44¼	44⅞	44⅞
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 „	104½	104¾	104⅝
Dito bij idem 1828/1829	5 „	102⅜	102⅝	102⅜
Cert. bij idem 1831/1833	5 „			
Dito bij idem 1840	4 „	84¼	84½	
Dito bij *Stieglitz*	4 „	84¼	84⅝	84½
Dito Nieuwe	4 „			
Dito 5de Serie	5 „	96	96½	
Dito 1855, 6de Serie	5 „	100½	101⅛	100¾
Dito Adm. te Hamburg	5 „			
Dito dito te Londen	5 „			
Dito dito dito	4½ „	96½	96¾	
Inschrijv. in Assignatiën	6 „			
Certifikaten van dito	6 „	66⅝	66¾	
Spoorweg-Aktiën	5 „	76½		
Polen, Aand. 1835, fl. 500				
Obligatiën	4 pCt.	79⅞	80	
Pruissen, Oblig.	4½ „			
Aandeelen 1854	3½ „	209		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 „	77		
Dito dito	4 „	59½		
Dito Metalliek	5 „	68¼	70¼	70⅛
Dito Rente Amsterdam	5 „	78	79½	79
Dito Nationale 1854	5 „	69½	71⅞	71½
Dito dito	2½ „	35	36	35¾
Weener Bankaktiën	*f*	1015	1050	
Dito Aand. fl. 250, 1839				
Dito dito fl. 250, 1854 4 pCt.		117		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „	103		
Dito bij *Rotschild*	5 „			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 „			
Dito	3 „			
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5			
Dito 1839 van £ 100	5 „			
Dito 1843, £ 100	5 „	98¾		
Dito 1852		[illegible]		
Dito 1858		[illegible]		
Sardinië	5 „			
Peru, Geldl. 1851	4½ „			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	16⅜		
Venezuela, dito 6 pCt.	5 „	39¼	40¼	40¼
Dito Uitgestelde	2½ „	14¾	15⅛	
Grenada, Obligatiën	5½ „	18⅜	18⅝	18⁹⁄₁₆
Dito Uitgestelde		5¼	5½	
Mexiko, dito	3 „	18½	18¾	
N.-Amer. Ph. *Hope en C.* l. n. A				
Dito dito l. r. B				
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	83	82¾	82½
Louisiana	5 „			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 „	5⅜	5⁷⁄₁₆	

Handel-Maatschappij kontant —, dito Leening 1858, 4 pCt. 99¾; Russische Spoorweg doorgef. 244, 245; Hypotheek 4½ pCt. 91½; Fr.-Oost. Spoorw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Ofschoon de markt algemeen flaauwer opende, blijft de stemming evenwel iets gunstiger.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	*f* 55½	2/m.	Livorno	*f* 39¼
Zigt	„	„ 56	„	Napels	„ 79¼
2/m.	Bordeaux	„ 55¼	3/m.	Petersburg	„ 1.76
½/m.	„	„ 55⅝	6/w.	Weenen	„ 112¼
3/m.	Madrid	„ 238	„	Augsburg	„ 35½
„	Cadix	„ 240	„	Frankfort	„ 99
„	Sevilië	„ 237	2/m.	Hamburg	„ 35
„	Bilbao	„ 237	Zigt	„	„ 35¼
„	Lissabon	„ 41	2/m.	Londen	„ 11.67½
„	Porto	„ 41	Zigt	„	„ 11.75
2/m.	Genua	„ 45⅞		Rotterdam	„ 1⅛

Advertentiën.

(953) Bevallen van een *ZOON*, C. A. BAX, geboren VAN TOMPUTTE.

ROTTERDAM, 12 Januarij 1859.

(952) Voor de Openbare School te *Eindhoven* wordt gevraagd een **HULPONDERWIJZER**. Men vervoege zich bij den Hoofdonderwijzer dier School.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is gedrukt en alom te bekomen:

KERKELIJKE GESCHIEDENIS

VOOR

ROOMSCH-KATHOLIEKEN,

BEWERKT DOOR

H. J. SONJEE,

R. K. Pastoor te Noordwijk.

(MET BISSCHOPPELIJKE GOEDKEURING.)

Tweede Deel. Prijs *f* 2.75.

In dit deel worden twee Tijdvakken behandeld, het Vijfde Tijdvak van Paus Gregorius VII (1073) tot Paus Bonifacius VIII (1303), en het Zesde Tijdvak, van den dood van Paus Bonifacius VIII tot aan de groote westersche scheuring (1517). Voorts volgt daarachter nog een Aanhangsel, waarin besproken word en eenige Kloosterorden en Heiligen van dit tijdvak.

Het 3e deel is ter perse, en begint met het zevende tijdvak, het jaar 1517, *de Groote Scheuring door Luther*. Om de uitgebreidheid zal dit deel in twee afleveringen worden uitgegeven.

Algemeene Geschiedenis ten dienste der Katholijke jeugd, door J. ANNEGARN. Uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Pastoor.

1e Deel OUDE GESCHIEDENIS. Van de Schepping der wereld tot aan de Volksverhuizing.

2e Deel. DE MIDDELEEUWEN. Van de Volksverhuizing tot aan de ontdekking van Amerika.

3e Deel NIEUWE GESCHIEDENIS. Van de ontdekking van Amerika tot op onze dagen 1851,

De 3 deelen te zamen . . . . . *f* 3.25

Troost voor Zieken en Lijdenden, door P. J. HESSEVELD, R. K. Pr., met 3 platen op Chineesch papier, benevens een fraaije voortitel. Prijs . . . *f* 1.25

De Geestelijke Strijd of de **Christelijke Volmaaktheid**, ter beoefening voor alle standen, van pater SCUPOLI, bewerkt door P. J. HESSEVELD, Pastoor. Prijs . . . . . *f* 0.70

H. J. C. VAN NOUHUYS. **De Wapensmid en zijn Zoon.** Met 7 platen van EDUARD DUJARDIN, 2 deelen. . . . . *f* 2.50.

J. J. VAN DER HORST. **Nederlandsche Verhalen**, vercierd met 4 koper-etsen van J. van Dijck *f* 0.80.

J. A. ALBERDINGK THIJM. **Mejufvrouw Leclerc.** Iets uit de jongste „oude tijd", met een plaatje van Dujardin . . . . . *f* 0.60.

— — **Geertruida van Oosten.** Geschiedenis van een Delftsch Begijntjen, uit de XIVe eeuw, met twee platen van Ed. Dujardin . . . *f* 0.60.

— — **Magdalena van Vaernewyck.** Eene ware geschiedenis, beschreven door PAUWELS FORESTIER BUIKSLOOTER, met een plaatje van Ed. Dujardin. . . . . *f* 0.60.

Een Lees- en Zangboekjen voor de Jeugd, uitgegeven door J. A. ALBERDINGK THIJM. 50 Cts.

W. J. F. NUYENS. **De laatste Dochter der Hohenstaufen** en andere gedichten . . . *f* 0.80.

Callista, eene schets uit de derde eeuw, door JOHN HENRY NEWMAN DD. Met eene fraaije titelplaat *f* 2.10.

De Godvruchtige Dienstmaagd, of dagelijksche Oefeningen in al hare werken, benevens gewigtige waarschuwingen aangaande de pligten van knechten en dienstmaagden. Zeer dienstig voor alle Christenen. Prijs . . . . . *f* 0.10

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.